

עפ"ת 19564/05/22 - נאיל כסאברי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 19564-05-22 כסאברי נאיל נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 10251398003

בפני	כבוד השופטת רונית בש
המערער	נאיל כסאברי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. מונח לפניי ערעור על גזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (כב' השופט אור לרנר) (להלן: בית משפט קמא) מיום 27/3/22 שניתן בתיק תת"ע 6491-04-19. בתיק הנ"ל הורשע המערער, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של נהיגה בשכרות ובגזר הדין נגזרו עליו העונשים כדלקמן: קנס בסך 1000 ₪; פסילה מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים בפועל בניכוי 30 ימי פסילה מנהלית; פסילה לתקופה של 4 חודשים על תנאי למשך 3 שנים; מאסר על תנאי לתקופה של חודשיים למשך שנתיים; צו של"צ בהיקף של 200 שעות לתקופה של 12 חודשים.

2. מעובדות כתב האישום על פיו הורשע המערער עולה כי ביום 5/4/19 בסמוך לשעה 00:47 נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג סקודה מ"ר 88-814-70, כשהוא שיכור ובדגימת אוויר נשוף שלו נמצא ריכוז אלכוהול של 553 מיקרוגרם בליטר אוויר נשוף.

גזר הדין של בית משפט קמא

3. בגזר דינו התייחס בית משפט קמא לערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה בה הורשע המערער, ובעיקר הסכנה שעבירה זו טומנת בחובה לציבור המשתמשים בדרך. לאחר שבחן את חומרת העבירה, לצד עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, מדיניות הענישה הנוהגת וטיעוני הצדדים לעונש, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם למקרה זה מתחיל מפסילה בפועל בת 24 חודשים ומאסר מותנה בצידה ועד למאסר בפועל ופסילה בת 4 שנים (במקרים של עבריינות חוזרת).

4. במסגרת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, התחשב בית משפט קמא בנסיבות האישיות של המערער, לרבות פציעתו בעבודתו הקודמת ופיטוריו והיותו בעל ואב ל-3 ילדים קטנים (כולם מתחת לגיל 6), אשר פרנסת המשפחה נופלת בעיקר על כתפיו. כמו כן, שקל בית משפט קמא את מידת ההשפעה שתהא לעונש על יכולתו של

המערער להתפרנס בדגש על ההשפעה שתהא לפסילה בפועל, נוכח העובדה כי כיום המערער עובד לפרנסתו כנהג אוטובוס ומשכך פסילה עלולה להביא לפיטוריו. בית משפט קמא שקל את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה תוך מתן הדעת לכך שפרק הזמן שחלף נעוץ ברצונו של המערער לנהל את משפטו, ובבקשתו להפנותו לשירות המבחן ולתסקיר משלים. לחומרה, ציין בית משפט קמא את עברו התעבורתי של המערער, הכולל הרשעה באותה עבירה אם כי זו נעברה בשנת 2007 ולצידה הרשעות ב-9 עבירות נוספת, כולן מסוג ברירת קנס.

5. בית משפט קמא נתן דעתו בהרחבה לאמור בתסקיר שירות המבחן ולהמלצת התסקיר המשלים להשית על המערער צו של"צ בהיקף של 200 שעות. הוטעם כי אמנם התסקיר המשלים אינו מלמד על שיקום משמעותי המצדיק חריגה ממתחם העונש ההולם לצורכי שיקום, אך יש בו כדי להצדיק את קביעת עונשו של המערער בתחתית המתחם מבחינת הפסילה בפועל ורכיב המאסר. צוין כי הוספת רכיב של"צ שהינו עונש מוחשי וחינוכי יש בה כשלעצמה משום החמרה קלה ומידתית ביחס לתחתית המתחם.

6. אשר לבקשת המערער לסיוג עונש הפסילה, קבע בית משפט קמא, לאחר שעיין בפסיקה אליה הפנה המערער, כי אין הצדקה לסיוג הפסילה. בית משפט קמא סבר, כי לא מתקיימות נסיבות מיוחדות, כלשון סעיף 36א לפקודת התעבורה, כדי להצדיק את סיוג הפסילה לגבי רכב מסוג כלשהו, וכי אין בהיות המערער אדם נורמטיבי הזקוק לרישיון הנהיגה לצורכי פרנסה, כדי להשלים דרישה זו. בית משפט קמא התייחס לחומרת העבירה ולעברו של המערער, תוך שהבהיר כי ככל שהעבירה שבוצעה מלמדת על סיכון כללי לעוברי הדרך ללא קשר לסוג הרכב בו נעשה שימוש (כגון נהיגה בשכרות, נהיגה בפסילה וכו'), תיטה הכף לעבר הימנעות מסיוג הפסילה. למעלה מכך, צוין כי נהיגה באוטובוס טומנת בחובה אף סיכון גדול יותר מרכב פרטי ואחריות לנוסעים בו, מה גם שמדובר בנהיגה ברכב כבד על פני שעות רבות ולמרחקים ניכרים.

נימוקי הודעת הערעור

7. בנימוקיו טוען המערער, כי בית משפט קמא לא נתן די משקל לנסיבותיו האישיות לרבות לעיסוקו ועובדת היותו מפרנס יחיד ולעברו התעבורתי שאינו מכביד. לטענת המערער, עניינו נכנס לגדר הנסיבות מיוחדות אותן דורש סעיף 36א לפקודת התעבורה על מנת שבית משפט יוכל לסווג את עונש הפסילה שהושת עליו ולקבוע כי עונש זה לא יחול על נהיגה ברכב מסוים.

8. עוד מציין המערער כי מעסיקו נתן הסכמתו להעסיקו למשך 9 חודשים כסדרן, וזאת בתנאי שבחלוף המועד הנ"ל ישוב לעבודתו כנהג. לפיכך, מבקש המערער להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא לעניין פסילת הרישיון ולהורות על סיווג הפסילה כך שיותר למערער לנהוג על רכב מסוג אוטובוס בשעות העבודה בלבד. לחילופין, מבקש המערער להורות על סיווג הפסילה בחלוף 9 חודשים מיום הפקדת הרישיון, כך שיותר למערער לנהוג על אוטובוס בתום

התקופה הנ"ל.

טיעוני באי כוח הצדדים בדיון

9. בדיון לפניי חזרה באת-כוח המערער על האמור בהודעת הערעור, תוך שציינה כי המערער לקח אחריות על מעשיו, כפי שעולה מתסקירו השני של שירות המבחן. עוד טענה באת-כוח המערער, כי המערער הוציא רישיון נהיגה לאוטובוס במהלך ניהול התיק בבית משפט קמא, וכי התקבל לעבודה בחברת "סופרבוס" כנהג אוטובוס לאחר שפוטרו עקב פציעה ממקום עבודתו הקודם בו עבד במשך עשור כמנהל מחסן. לטענת באת-כוח המערער, המערער עובד עדיין בחברת "סופרבוס", אשר הביעה הסכמתה להעסיקו כסדרן במהלך תקופת פסילה של תשעה חודשים. הודגש כי ההצעה להעסיק את המערער כסדרן, מוגבלת לתקופה של תשעה חודשים, וכי במידה ותקופת הפסילה תעלה על התקופה הנ"ל, יאבד המערער את מקום עבודתו ויתקשה למצוא מקום עבודה חדש, בהיותו נעדר השכלה, ניסיון או מקצוע. כאן יוער כי באת-כוח המערער לא המציאה מסמכים ממעסיקו של המערער לצורך תמיכה בטענותיו הנ"ל של המערער לגבי ההצעה להעסיקו כסדרן במשך תקופה של 9 חודשים בלבד.

10. באת-כוח המערער הוסיפה וטענה כי המערער היה מסרב להצעת העבודה כנהג אוטובוס אילו ידע שיאבד את רישיון האוטובוס בעקבות הרשעתו בעבירה של נהיגה בשכרות. עוד נטען כי פסילת רישיון הנהיגה של המערער לתקופה של יותר מתשעה חודשים תביא לכך שהמערער יאבד את רישיונו לנהיגה באוטובוס ויאלץ לנסות לעבור שוב את הבחינות. בסופו של דבר טענה באת-כוח המערער, כי היא סבורה שנסיונותיו האישיות של המערער ונסיבות המקרה מצדיקות לסייג את עונש הפסילה באופן שזה לא יחול על נהיגה באוטובוס.

11. בא-כוח המשיבה טען בדיון כי דין הערעור להידחות, תוך שצוין כי המערער לא לקח אחריות במסגרת ההליך שהתנהל בפני בית משפט קמא ואף לא בפני שירות המבחן, כפי שעולה מהתסקיר הראשון שהוגש. לשיטת בא-כוח המשיבה, גם בתסקיר השני לא קיבל המערער אחריות על מעשיו וזאת בהינתן הגרסה שהעלה, לפיה שתה ונהג למרחק קצר על מנת למצוא מקום עם קליטה סלולרית טובה ולהתקשר לחבריו.

12. עוד טען בא-כוח המשיבה, כי הושת על המערער עונש מקל - פסילת המינימום ומאסר מותנה בלבד, וזאת חרף אי-קבלת אחריות ועל אף עברו התעבורתי של המערער הכולל הרשעה קודמת בעבירה דומה משנת 2007. כאן יצוין כי ב"כ המשיבה טען כי עסקינן בכמות אלוהול, הכפולה מהכמות המותרת על-פי חוק.

13. בא-כוח המשיבה הוסיף וטען, כי במקרה דנן לא מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות את סיוג עונש הפסילה, כי אם נסיבות מחמירות. בסיכומו של דבר, ביקש כאמור בא-כוח המשיבה לדחות את הערעור, תוך שטען כי אין מקום להתערב בגזר הדין.

דין והכרעה

14. אקדים ואציין כי דין הערעור להידחות ולהלן יובאו ויפורטו הטעמים לכך.

15. המערער הורשע בעבירה של נהיגה בשכרות הטומנת בחובה סיכון פוטנציאלי של ממש לכלל המשתמשים בדרך כל שכן כשמדובר בריכוז אלכוהול משמעותי של 553 מיקרוגרם בליטר אוויר ינשוף שהינו פי 2 מהכמות המותרת על-פי חוק, כפי שטען ב"כ המשיבה ובצדק. להמחשת חומרת העבירה של נהיגה בשכרות והצורך בהטלת ענישה מחמירה, יובאו דבריו הבאים של בית המשפט העליון ברע"פ 4766/19 יחיה נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (15/7/2019):

"נהיגה בשיכרות הפכה בשנים האחרונות ל'מכת מדינה' אשר מעמידה בסיכון את שלום הציבור ואת ביטחונו. משכך, על בית המשפט מוטלת האחריות להרחיק נהגים פורעי חוק מהכביש ולהחמיר ולנקוט ביד קשה כלפי אלו הנוהגים תחת השפעת משקאות משכרים".

16. עוד יצוין כי המחוקק, ולא בכדי, קבע בסעיף 39א לפקודת התעבורה בגין עבירה של נהיגה בשכרות עונש פסילה מינימלי של שנתיים, שהינו עונש הפסילה בפועל שהושת על המערער ומשכך עסקינן בעונש מקל נוכח כמות האלכוהול והעובדה שבעברו של המערער הרשעה קודמת בעבירה של נהיגה בשכרות אף כי מדובר בהרשעה ישנה משנת 2007. כאן אציין כי אף לא הושת על המערער עונש של מאסר בפועל כי אם מאסר מותנה בלבד לצד פסילה מותנית, צו של"צ בהתאם להמלצת שרות המבחן וקנס כספי בסכום נמוך, דבר הממחיש את היות הענישה במקרה דנן מקלה ומתחשבת במערער, אשר לא לקח אחריות על מעשיו בהזדמנות הראשונה אלא רק לאחר שהופנה בשנית לקבלת תסקיר שרות המבחן.

17. סעיף 36א לפקודת התעבורה קובע ככלל כי פסילת רישיון המוטלת על ידי בית המשפט תחול על נהיגה ברכב מכל סוג שהוא. זהו הכלל והחריג לו: "[...] רשאי בית המשפט בנסיבות מיוחדות שיפרש בפסק הדין, להורות כי הפסילה לא תחול לגבי נהיגת רכב מסוים או לגבי סוג מסוים של רכב".

18. הפסיקה הכירה בכך שהמקרים המצדיקים סיוג וסיווג פסילת רישיון נהיגה הם חריגים ומצומצמים, על מנת שלא לרוקן מתוכן את משמעות ותוכן הפסילה כשלעצמה (ראו: רע"פ 4265/12 איליזרוב נ' מדינת ישראל (14.6.12)). ככל שפסילת רישיון נהיגה סיוגה או סווגה הדבר נעשה תוך צמצום חשיפת כלל הציבור לסיכון, למשל, לגבי נהיגה בכלי רכב ייחודיים כגון טרקטור או מלגזה ולרוב באזור מתוחם.

19. בע"פ 3708/08 טואפרה נ' מדינת ישראל (20.7.08) נאמרו הדברים הבאים שכוחם יפה בענייננו: "[...] אין מקום להביא עד לחוכא ואיטלולא כמעט את העונש אם יאופשר למערער לשוב מהרה לכביש, והכביש הוא המקום בו

בוצעו העבירות, אל נשכח. ולבסוף, גם בנסיבות של אבטלה כנטען, המערער הוא אדם צעיר, ויש לקוות כי יוכל למצוא לתקופת הפסילה מקום עבודה שאינו כרוך בנ ג דווקא". הרשאה למערער לנהוג באוטובוס אף אם בחלוף תשעה חודשים של פסילה, תהפוך את עונש פסילת המינימום בגין נהיגה בשכרות לאות מתה. כאן יודגש כי צדק בית משפט קמא עת שקבע כי נהיגה באוטובוס כרוכה בנהיגה לאורך שעות רבות ללא הגבלת זמן ומקום ונושאת בחובה אחריות לאנשים רבים. לפיכך, אין מקום לסייג בענייננו את הפסילה ולאפשר למערער לנהוג באוטובוס שהינו רכב כבד ומסוכן יותר מרכב פרטי, לאחר ששוב הורשע בעבירה של נהיגה בשכרות. ועוד אציין כי המערער עצמו טוען שמעסיקו מסכים להעסיקו כסדרן במשך 9 חודשים של פסילה, דבר המלמד על קיום מקור פרנסה למערער אף אם במהלך חלק מתקופת הפסילה. זאת ועוד, אף אם יפוטל המערער לאחר תום תשעת חודשי פסילה, יכול הוא כבחור צעיר לנסות ולחפש מקום עבודה חלופי מה גם שאינו עובד זמן רב כנהג אוטובוס. כאן אבהיר כי אין למערער להלין אלא על עצמו בלבד על כך שבחר בעבודה כנהג אוטובוס בעוד מתנהל נגדו תיק בבית משפט קמא בגין עבירה של נהיגה בשכרות. טענת המערער לפיה לא היה בוחר במקום עבודתו הנוכחי אילו ידע שיש סיכוי שיושת עליו עונש של פסילה שיחול על נהיגה באוטובוס, מוטב היה אלמלא הועלתה.

20. הלכה עמנו לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בענישה שנגזרה בידי הערכאה הדיונית אלא במקרים בהם ניתן להצביע על טעות מהותית בגזר הדין או במקרים בהם בית המשפט הדיוני חרג בצורה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה והמקובלת (ע"פ 5717/14 מדינת ישראל נ' גדבאן (2.12.14)). הענישה שהושתה על המערער בגזר הדין, לרבות עונש הפסילה, הינה כאמור ענישה מקלה ומתחשבת. בנסיבות שבפנינו, כפי שתוארו לעיל, אין כדי להצדיק את סיוג עונש הפסילה באופן שלא יחול על נהיגה באוטובוס, ומשכך צדק בית משפט קמא בציינו כי אין מקום להיעתר לבקשת המערער ולסייג את עונש הפסילה. לא נפל כל פגם בקביעת בית משפט קמא לפיה תקופת הפסילה המינימלית שהוטלה על המערער תחול במלואה לגבי כל סוגי הרכבים, ובמיוחד לגבי רכב כבד ומסוכן מסוג אוטובוס.

21. בסיכומי של דבר, אני דוחה את הערעור.

פסק דין זה יומצא לב"כ הצדדים.

ניתן היום, כ"א סיוון תשפ"ב, 20 יוני 2022, בהעדר הצדדים.